

JOAN:
SULPITII
VERULANI,

DE MORIBUS ET
CIVILITATE
PUERORUM,
CARMEN.

EDINBURGI,
Excudebat ROBERTUS
BRYSON, *ad Insigne*
JONÆ. 1639.

On

Sis

JOAN: SULPITII
VERULANI,

De Moribus & Civilitate Puerorum :

C A R M E N.

Uos decet in vita mores se
vare docemus,
Virtuti ut studeas , literi
lisq; simul.

Quæ te igitur moneo mi
puer indole serva:

Præq; tuis oculis hæc me
jussa tene.

Omni in rebus studeas precor esse modestus

Sis avidus laudis, sit tibi cura boni.

Sis pius ac sanctus: nec non venerare parentes:

Et noceas nulli, surripiasque nihil.

Futilis & mendax nunquam, nec credulus esto:
 Dedecus & metuas, & reverere bonos.
 Improba pestiferi fugias commercia coetus,
 Sic & honorus eris, sic eris ipse bonus.
 Nec maledicta refer, nec promas turpia dictu:
 Est stomachosa quidem dicere, turpe tibi.
 Segnitiam fugito, quæ vitæ commoda pellit:
 Parce gulæ turpe, luxuriamque fuge.
 Parce & avaritiæ: bilem frænare memento,
 Atque animi fastus, invidiamq; simul.
 Fidus sis, audensq; bonis: temerarius esse
 Despice: non audax sis: timidusve nimis.
 Esto verecundus: rectum te lectus habebit:
 Detege nec socium, nec tua membra puer.
 Nec sis difficilis nimium, nimiumve severus:
 Sed bonus & blandus conspiciare puer.
 Nec penitus mutum, nec te decet esse loquacem:
 Convenit ille thoro, convenit iste foro.
 Hæc te servantem vitæ laus, spesque futuræ,
 Spernantem turpis pænaque morsque manent.
 Nunc faciles aures, animum quoq; trade serenū:
 Morigerare mihi, mollia jussa dabo.
 Sit sine labe toga: & facies sit lauta, manusque,
 Stiria nec naso pendeat ulla tuo.
 Et nihil emineant, & sint sine fordibus unguēs:
 Sit coma, sit turpi calceus absque luto.

Linguaque non rigeat, careant rubigine dentes,
 Atque palam pudeat te fricuisse caput :
 Exprimere & pulices scabiemq; urgere nocentē;
 Ne te sordidulum, qui videt ista, vocet.
 Seu spuis aut mungis nares, nutasve memento,
 Post tua concussum vertere terga caput.
 Mucorem haud tangas digitis, sputūve resorbas,
 Panniculo nasum mungere nempe decet.
 Et ructare cave, quin os in terga reflectas:
 Stringe os, & crepitum comprime quæso puer.
 Mundiciæq; tibi placeant: medio quoque cultu
 Utere, ne turpis, vel videare levis.
 Non sum qui laudem summo te accumbere mane
 Judice conveniens me dabit hora cibum.
 Nec vos ante focum coenas producite longas :
 Esse decet vivas, vivere non ut edas.
 Nec sis vinosus, quamvis potasse Catonem
 Fama refert: fugias sumere vina mera.
 Namq; cibus nimius, potus quoq; maxima poena
 Corporis & vires, ingenii que rapit.
 Intersternas mensam. nitidas imposito quadras,
 Atque falem & Cererem, flumina, vina, dapes.
 Deinde precare Deum, qui nobis cuncta benignè
 Suggestit, ut sanctos det tibi Mane cibos.
 Atque puer jubeo sedeas vel rarò: sed astans,
 Pocula porge celer: tolle, repone dapes.

Juraque conviv as super importare minister
 Effuge : nam turpis sæpe fit inde toga.
 Quodque jubebit herus, facilis semperq; subito
 Quemque tibi dederit, tu tibi sume locum.
 Et licet antiqui cubuissent pectore prono,
 Te colla hæc ætas recta tenere jubet.
 Et finito mensæ cubitis hærerere potentes :
 Tu tantum faciles pone. repone manus:
 Quodque vir egregius pavido tibi porrigit, illud
 Sume lubens, grates aptaque verba refer.
 Esto tribus digitis, magnos nec sumito morsus:
 Nec duplices offas mandere utrinque juvet.
 Te vitare velim, cupidus ne ut lurco sonoras
 Contractes fauces : mandere ritè decet.
 Gausape non macules, aut pectus: nec tibi mentū
 Stillet, sitve tibi ne manus uncta, cave.
 Sæpè ora, & digitos mappa ficcabis adaptā:
 In quadra faciat nec tua palma moram.
 Quod tibi vicium fuerit, tu sume: sodali
 Cede tuo, referat dum tamen ille manum.
 Dumque in frustra fecat, caveas sumpsisse recisa.
 Lurco legit dulces absque rubore bolos.
 Nā manibus gremio immixtis tibi vellicet unguis
 Quod fumes : residens, non agitato pedes.
 Incidasque prius, quam dens contundat ofellam
 Tingantur rursus ne tibi morfa, cave.

Ne lingas digitos, nec rodas turpiter ossa :
Ast ea cultello rodere rite potes,
Sive super mensam cortex cumuletur, & ipsa
Ossa, vel in quadram, præ pedibusve jace.
Nec digitis tenta, nec pingua delige frustra:
Et quocunque manus, huc tibi lumen eat.
Nec focium torvè inspicias, quidve ederit ille
Advertas: gestus inspice sæpè tuos.
Pocula cùm sumes, tergat tibi mappalabella :
Si tergas manibus non mihi charus eris.
Una manusumat paterā: ni hanc jaçtet in hostē
Theseus aut Beli sunt monumenta patris.
Hanc binis quod si manibus captabis, id aptè
Efficies: digitis pocula sume tribus.
Ac teneas oculos: nec supra pocula fare:
Plena aliquo vites sit tibi bucca cibo.
Deme merum cyathō, multum ne fortè superfit,
Quod nolit socius fumere fortè tuus.
Qui sapit extinguet multo cum fonte Falernum,
Et parco lympham diluet ille mero.
Iaud facias binos haustus: nec fessus anheles:
Sibila nec labiis stridula prome tuis.
Nec citò sorbebis, velut ovi lutea grati,
Nec nimium tarda sume Falerna mora.
Unum, five duo, ad summum tria pocula sumes:
Si hunc numerum excedas, jam mihi potus eris.
Fac

Fac videas quodcunque bibes, modicūq; pitiffa
 Crater, five calix, det tibi vina brevis.
 Os quoque tergebis semper post pocula, palma
 Ablue, quū mensam deferis, atque labra.
 Denique jam grates pro donis reddito Christo
 qui æternas nobis præparat unus opes.
 Inflectensque genu jungens, & brachia, profit
 Dicitō: mox tolles ordine quoque suo.

FINIS.

